

ضرورت های برگزاری جشنواره های علمی

عبدالحمید مرادی

دین و معنویت در جامعه ایرانی، ریشه در عمیق ترین لایه های فرهنگی کشور دارد. تحولات تمدنی و فرهنگی چند سده اخیر در دنیا، بیشتر از هر حوزه دیگری بر حوزه دین تأثیرگذار بوده است. جریان جهانی شدن، فرآیند دینداری و نوع برداشت مردم از دین را تحت تأثیر خود قرار داده و این مسئله، جوامع و نظام های سیاسی مبتنی بر آموزه های سنتی دینی را با چالش های جدی مواجه نموده است. در چنین وضعیتی، اشاعه فرهنگ دینی و اسلامی و توسعه مبانی اعتقادی بر اساس قرآن کریم، ضرورتی اجتناب ناپذیر می باشد که طلاب حوزه های علمیه، به عنوان متولیان دینی کشور، در این زمینه نقش بنیادینی بر عهده دارند. طلاب پژوهشگر، باید تلاش نمایند با نظریه پردازی و مفهوم سازی در قبال موضوعات و مسائل گوناگون در عرصه دین، در کوتاه مدت به برآورده ساختن نیازهای فکری دینداران کمک نموده و در درازمدت، زمینه های ایجاد یک بافت تئوریک منسجم را فراهم آورند.

برگزاری جشنواره علامه شعرانی (ره) می تواند در راستای دستیابی به اهداف پیش گفته ارزیابی شود. این جشنواره با موضوع کلی دین که شامل موضوعات مختلفی؛ مانند مطالعات تطبیقی ادیان، عرفان اسلامی، کلام و مذاهب، فقه، تاریخ اسلام و... می باشد، اتفاق مهمی است که در جامعه حوزوی کشور افتاده است. طبیعتاً برگزاری جشنواره هایی در این سطح، در وهله اول می تواند به توسعه فرهنگ پژوهش و تحقیق در میان جامعه حوزوی کمک نموده و در وهله دوم باعث شود که پژوهشگران حوزوی شناسایی گردیده، مورد حمایت قرار گرفته و در برنامه های تحقیقاتی که حیثاً مراکز حوزوی، دست اندرکار اجرای آنها هستند، مورد استفاده قرار گیرند. این امر به شکوفا شدن هر چه بیشتر استعداد های محققین حوزوی و نیز گسترش پژوهش در حوزه های علمیه منجر خواهد شد. حسن مهم دیگر این قبیل جشنواره ها، این است که با توجه به کلی بودن موضوع جشنواره که به دین ارتباط پیدا می کند، با بررسی مقالات می توان دریافت که برای فضلا و طلاب پژوهشگر حوزوی که اتفاقاً متولیان دینی در جامعه نیز هستند، اولاً چه دغدغه های دینی در اولویت بوده و آنان برای رفع این دغدغه ها با چه روش هایی وارد عمل می شوند؛ ثانیاً آنان تا چه اندازه با نیازهای دینی جدید جامعه، مقتضیات عصر، شبهات مطرح در حوزه دین و... آشنا هستند. البته لازم به ذکر است که این اهداف با برگزاری یک یا چند جشنواره به دست نمی آید، بلکه نیازمند یک سیاست گذاری و برنامه ریزی درازمدت و دقیق است که در پرتو آن بتوان از بین طلاب، هم به کادرسازی دست زد و هم این که جهت گیری درستی را برای پژوهش های حوزوی تدوین نمود.

اما نکته دیگری که می توان از آن به عنوان نقطه ضعف جشنواره نام برد، کلان بودن موضوع و واگذار کردن انتخاب موضوع با قید دینی بر عهده نویسنده می باشد، که اگرچه با این کار می توان دغدغه های طلاب پژوهشگر را در حوزه دین کشف کرد، اما متنوع بودن موضوعات، ارزیابی مقالات را برای داوران مشکل می سازد و باعث می شود که در ارزیابی مقالات، برخی ملاک های کلی مدنظر قرار گیرد. همچنین اگر برای جشنواره، موضوع مشخصی انتخاب می شد، خروجی آن می توانست چاپ کتابی حاوی مجموعه مقالات باشد. بنابراین، پیشنهاد می شود که در جشنواره های بعدی، مطابق با نیازها و ضرورت های جامعه، بر روی یک موضوع خاص دینی تمرکز شود.

